

Pentru o populație fără o cultură a internetului. SEMM – un eșec al strategiei de ocupare a forței de muncă

Irina Orlanda

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Serviciul Electronic de Mediere a Muncii (SEMM) este un instrument de mediere a muncii, care pune în corespondență (mediază cererea și oferta de locuri de muncă). Folosind formularul de competențe, angajatorii creează profilul locului de muncă vacant, identificând competențele, studiile și experiența în muncă necesare. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă creează profile similare, folosind un formular asemănător, pentru a-și descrie competențele, studiile și experiența. SEMM folosește aceste informații pentru a realiza o mediere exactă. Datele statistice oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) referitoare la SEMM relevă faptul că românii nu au fost foarte curioși de acest nou serviciu care le este destinat. Motivele pot fi multiple: accesul românilor la Internet este încă extrem de redus; încrederea într-un sistem electronic de punere în legătură cu angajatul, respectiv angajatorul este scăzută; noutatea unui astfel de sistem; sau simplul fapt că, în cele din urmă, angajatul tot va ajunge să susțină un concurs pe postul vizat, deci să se întâlnească față în față cu angajatorul. Totodată, sistemul compu-terizat vine în contradicție cu oferta extrem de redusă de locuri de muncă pentru persoane cu studii superioare, adică cele care au acces și cunoștințe de utilizare a Internetului.

“Căutați un loc de muncă? Completați formularul de competențe! Aveți un loc de muncă disponibil? Publicați locul de muncă vacant și competențele pe care le solicitați spre cunoștința miilor de potențiali angajați.” Cu acest mesaj ești întâmpinat la intrarea în sistem. Dacă totul ar fi atât de simplu! Dar să vedem cum funcționează medierea.

Cum funcționează medierea?

O dată introduse în sistem informațiile referitoare la profile sunt colectate într-o bază de date pe care Serviciul Electronic de Mediere a Muncii o consultă de fiecare dată când un angajator caută un candidat pentru ocuparea unui loc de muncă. Există două modalități de a realiza medierea. Prima constă

în a solicita sistemului să caute o corespondență imediat după ce a fost completat profilul. A doua modalitate este de a publica profilul persoanei aflate în căutarea unui loc de muncă. Dacă se realizează punerea în corespondență, profilul este transmis angajatorului. Apoi, rămâne la latitudinea angajatorului să contacteze potențialul angajat. Serviciul Electronic de Mediere a Muncii (SEMM) folosește Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) pentru a pune în corespondență competențele și deprinderile solicitate de angajator cu oferta persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. COR a fost elaborat și este administrat de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, în colaborare cu experți în clasificarea ocupațiilor din asociațiile patronale, sindicale și instituții guvernamentale centrale și locale. În sistem sunt cuprinse 2.500 de ocupații în circa 400 de formulare de competențe.

Ce oferă concurența?

Aplicații similare de mediere a forței de muncă în sistem electronic oferă un sistem de publicare și căutare sau utilizează un cuvânt-cheie pentru căutarea CV-urilor. În cazul SEMM, s-a apelat la folosirea medierii, pentru a permite, spun administratorii sistemului, accesul la o mediere mai riguroasă. Ceea ce trebuie să facă angajatorii și persoanele care caută un loc de muncă este să aleagă o ocupație dintr-o listă. Apoi sistemul generează un formular de competențe, care permite angajatorilor să selecteze competențele și studiile necesare locului de muncă vacant, iar persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă să își realizeze cea mai bună descriere a studiilor și competențelor proprii. “Această abordare permite o mediere exactă, care scutește angajatorii de sortarea sutelor de CV-uri pentru a găsi candidatul cel mai potrivit și permite persoanelor care caută un loc de muncă să nu facă eforturi deosebite pentru a fi remarcate”, se arată în descrierea SEMM. Firmele specializate în recrutarea și selecția de personal folosesc cu predilecție aplicații bazate pe utilizarea unui cuvânt-cheie sau pe alte

metode de căutare și punere în corespondență.

Formularele de competențe și profilele

Serviciul Electronic de Mediere a Muncii va realiza punerea în corespondență doar pe baza informațiilor pe care le introduceți în formular, nu și a textului suplimentar. Totuși, vă încurajăm să furnizați și informații suplimentare, deoarece pot fi utile angajatorilor sau persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă care doresc acest gen de informații. Trebuie avut în vedere faptul că, datorită modului în care s-a realizat gruparea ocupațiilor, s-ar putea ca unele dintre categoriile incluse în formulare să nu se potrivească. Dacă se întâlnesc asemenea situații, recomandarea este să se lase acele spații necompletate și să se treacă mai departe. Un formular de competențe completat se numește profil. Profilele pot fi revizuite, modificate, înregistrate, publicate sau folosite pentru mediere (punere în corespondență). Sugestia administratorilor este ca persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă să creeze profile pentru toate domeniile în care dețin deprinderi și competențe. Acestea vor fi stocate în conturile personale, care pot fi accesate introducând codul de utilizator și parola. După completarea formularului de competențe, Serviciul Electronic de Mediere a Muncii oferă posibilitatea de a revizui profilul. Această facilitate permite utilizatorului să vadă cum arată profilul în format de Curriculum Vitae, respectiv de descriere a postului.

Punerea în corespondență

Punerea în corespondență este funcția principală a sistemului, deoarece permite realizarea unei medieri imediate. Nu trebuie să se înregistreze sau să se publice profilul pentru a beneficia de ea. Operațiunea poate fi realizată automat și anonim. Angajatorii vor vedea întâi corespondențele exacte. Este vorba de acei candidați care corespund în întregime cerințelor angajatorilor. Angajatorii care doresc să vadă și candidații care le îndeplinesc majoritatea cerințelor (adică între 70% și 99% din acestea) pot face acest lucru utilizând facilitatea de "corespondență aproximativă". Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă vor putea vedea doar acele locuri de muncă vacante pentru care îndeplinesc cerințele angajatorilor. Pentru a salva profilul, este necesară stabilirea unui cod

de utilizator și a unei parole. Astfel, profilul va fi înregistrat și stocat de SEMM timp de 1 an. Pentru a publica profilul, este necesar să se stabilească un cod de utilizator și o parolă. De asemenea, trebuie să se furnizeze anumite informații de contact. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și patronii își pot publica profilele pe o durată de maximum 90 de zile o dată. Atât unii cât și ceilalți pot re-publica profilele oricând.

Cele mai frecvente probleme

Cum mă ajută Serviciul Electronic de Mediere a Muncii să recrutez candidați calificați? Care este numărul maxim de profile pe care îl pot introduce în sistem? Ce trebuie să fac după ce am tastat "denumirea ocupației"? Cum îmi pot modifica profilul după ce l-am înregistrat/publicat? În cazul unor denumiri similare de ocupații, trebuie să creez un profil separat pentru fiecare dintre acestea? Cum sunt clasificate "denumirile ocupațiilor" în Serviciul Electronic de Mediere a Muncii? Ce fac în cazul în care, ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, sunt respins în mod repetat? Cum pot fi protejate informațiile personale ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, când se utilizează Serviciul Electronic de Mediere a Muncii? Cât timp rămâne un mesaj în căsuța poștală?

Cum îmi accesez căsuța poștală? Serviciul Electronic de Mediere a Muncii acceptă Curriculum Vitae? Ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, pot consulta o listă de oportunități de angajare disponibilă în sistem? Ca angajator, pot consulta o listă a profilelor candidaților disponibilă în sistem? În momentul când încerc să aleg un cod de utilizator, sistemul îmi aduce la cunoștință că există deja unul în uz? Acestea sunt cele mai frecvente întrebări adresate administratorilor sistemului.

Dar să vedem și care sunt răspunsurile!

- Dacă sunteți în căutare de candidați calificați, bifați pur și simplu toate căsuțele relevante din formularul SEMM care descriu competențele, calificările, experiența și orice alte informații pe care le considerați necesare pentru locul de muncă vacant pe care îl propuneți pentru ocupare.
- Nu există o limită a numărului de profile pe care le puteți crea. Primul profil pe care îl introduceți va fi creat ca un profil de utilizator "nou". Toate profilele ulterioare

vor fi create pentru un "utilizator existent" în sistem și vor putea fi accesate prin introducerea codului de utilizator și a parolei. Dacă lista denumirilor ocupațiilor nu vă satisface, vă puteți întoarce și selecta o denumire complet diferită sau "Ocupații înrudite" pentru a vizualiza alte denumiri înrudite.

- Același formular de competențe este folosit, în multe cazuri, pentru a realiza profile pentru ocupații care au elemente comune, cum ar fi nivelul studiilor și formării necesare și deprinderi asemănătoare. În sistem există 2.700 de denumiri de ocupații și 387 de formulare de competențe. Pot exista mai multe ocupații "atașate" unui anumit formular de competențe.
- "Denumirile ocupațiilor" sunt clasificate în conformitate cu Clasificarea Ocupațiilor din România, care grupează ocupațiile pe niveluri și tipuri de deprinderi necesare. Există 3 piloni ai structurii COR : grupa majoră, grupa minoră și grupa de bază ocupațională. Denumirile ocupațiilor utilizate în SEMM sunt atașate uneia dintre grupele de bază.
- Serviciul Electronic de Mediere a Muncii ține cont de faptul că anumite persoane aflate în căutarea unui loc de muncă pot dori să își protejeze informațiile cu caracter personal sau să candideze anonim pentru ocuparea unui anumit loc de muncă. Pentru a vă ajuta în acest sens, a fost creată facilitatea de căsuță poștală electronică. Această opțiune apare ca o căsuță ce poate fi bifată pe pagina care conține informații de contact.
- Serviciul Electronic de Mediere a Muncii nu permite introducerea de Curriculum Vitae. În orice caz, profilul competențelor, inclusiv orice alte informații despre dumneavoastră pe care doriți să le

furnizați, este un tip de Curriculum Vitae pentru ca potențialii angajatori să-l ia în considerare.

Concluzii

Raportul dintre persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă în cadrul SEMM, adică 23.882, și numărul șomerilor înregistrați în România, aproximativ un milion de persoane, arată că numărul persoanelor care apelează la acest serviciu, la trei ani de la lansarea lui în România, este extrem de mic. Exemplul oferit de județul Cluj, care până de curând avea o rată a șomajului peste media pe țară, iar în unele zone (vezi Turda) valoarea se menține încă la acest nivel, subliniază din nou accesul redus la sistem al populației sau ineficiența acestui sistem, preluat dintr-o țară cu altă experiență în astfel de servicii și în utilizarea Internetului.

O analiză asupra locurilor de muncă disponibile în cadrul sistemului scoate în evidență încă o dată lipsa de oportunități pentru persoanele absolvente de studii superioare, în raport cu numărul mare de locuri de muncă pentru persoane cu studii medii sau persoane necalificate.

Sistemul electronic de mediere nu este nou pe piața resurselor umane, fiind practicat de orice societate de profil. SEMM este însă prima inițiativă guvernamentală de acest fel, creată în colaborare cu Agenția de Ocupare a Forței de Muncă din Canada. Rezultatele obținute după trei ani de funcționare sunt sub așteptările inițiatorilor și vor fi probabil și în anii care urmează, din cauza accesului redus la Internet al populației neocupate din România, din cauza lipsei de încredere a acestora în astfel de servicii și chiar din cauza concurenței din ce în ce mai acerbe de pe piața de profil. Timpul va demonstra eficacitatea acestei metode de mediere a muncii.

Statistici la nivel național

Număr de **persoane** aflate în căutarea unui loc de muncă în sistem: 23.882.
 Număr de **profile introduse** de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă: 89.746.
 Număr de **profile publicate** de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă: 28.502.
 Număr de **puneri în corespondență** pt. persoane aflate în căutarea unui loc de muncă: 27.224.
 Număr de **firmе** în sistem: 6.810.
 Număr de **profile introduse** de firme: 19.216.
 Număr de **profile publicate** de firme: 10.375.
 Număr de **puneri în corespondență** pt. firme: 14.657.

Statistici la nivelul județului Cluj

Număr de **persoane** aflate în căutarea unui loc de muncă în sistem: 1.
 Număr de **profile publicate** de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă: 1.
 Număr de **puneri în corespondență** pt. persoane aflate în căutarea unui loc de muncă: 0.
 Număr de **firmе** în sistem: 337.
 Număr de **profile publicate** de firme: 155.
 Număr de **puneri în corespondență** pentru firme: 29.

Sursa: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă